

Április 11.

SZENT SZANISZLÓ püspök, vértanú

Szentlecke *2Tim 4,1–8.*
Evangélium *Jn 10,11–18.*

Testvéreim! Szent Szaniszló püspököt kicsivel több, mint 900 esztendővel ezelőtt, 1079-ben ölette meg II. Boleszláv király, Krakkóban. Abban a Krakkóban, ahol a mai pápa, II. János Pál felnőtt és pap lett, majd püspök lett. A Szentatya a papoknak írt nagycsütörtöki levelében¹ kitér arra, hogy most is megrendülten emlékezik az órára, amikor 50 esztendeje az első szentmiséjét Krakkóban abban a temp-lomban mutatta be, ahol Szent Szaniszló nyugszik, ponto-sabban abban az altemplomban, ahol a sírja van. – Mit érez-hetett az a fiatal pap, az újmisés Karol Wojtyla, aki a vér-tanú püspök sírja fölött – az ő példáját szemlélve – ajánlotta föl első szentmiséjét, ajánlotta föl az életét.

Szaniszló ott született Krakkó közelében. Nyugaton nevelkedett, papként hazatért, és hamarosan püspöke lett a félig még pogány népnek. Boleszláv fejedelem azt hitte, kapott egy szolgát, egy nagyszerű eszközt, aki nyugati műveltséggel, igehirdetőként végre fogja hajtani azt, amit ő akar.

Azonban tapasztalnia kellett, hogy Szaniszló nem az ő meghunyászkodó alattvalója, ez az ember valaki másnak, Krisztusnak a szolgája. Akkor megpróbálta megvenni Krisztust. Ám kiderült, hogy ez a püspök nem kereskedik, Krisztus nem eladó. E tapasztalatok a királyban főként akkor gyűltek, amikor azt követelte, hogy a püspök hunyjon sze-

---

¹1997. március 16-án.

met az ő bűnei fölött, palástolja azokat, és magyarázza el a népnek, hogy a király más, mint a többi ember. Tarthat szeretőket, csalhat, összejátszhat a gonosztevőkkel – mindent csinálhat, hiszen ő a legfelső hatalom.

Szaniszló püspök pedig azt mondta: „Felség, itt valami félreértés van. A király Krisztus színe előtt éppen olyan szolgál, mint én vagy a te szolgálid, és az Ő törvényének neked is engedelmeskedned kell.”

Erre a király megölette Szaniszlót, mondván: „Nekem ilyet te nem mondasz!”

Az az újmisé (a Szentatya) akkor még nem tudhatta, hogy neki az egész világgal szemben lesznek ilyen helyzetei. És lettek. És most, ebben a szentmisében nagyon ajánljuk Szent Szaniszló oltalmába a Szentatyát, aki holnap Szarajevóba utazik. Nem veszélytelen, sőt a legveszélyesebb útjára készül.¹

Most is Szent Szaniszló helyzetéhez hasonlóról van szó, de most nem egy király és egy püspök, hanem az iszlám, az ortodoxia és a katolikus Egyház találkozik. És a pápa kockára teszi az életét. Pontosan tudja, hogy bármelyik pillanatban megölhetik. És mégis megy. Megy, mert a Jó Pásztor-nak ő nem egyszerűen a képviselője, hanem ő maga a Földön járó Krisztus. Akiben látható, hallható, hogy Krisztus, aki azért jött közénk, hogy megmutassa Isten szeretetét és összebékítse az embert Istennel, példát adjon és részesítsen minket az isteni természetben – ez a Krisztus nem eladó.

Ma, holnap és vasárnap legyen ott imádságainkban a Szentatya; és azok is, akik védik őt, akik szeretettel várják, meg azok is, akik talán értetlenek, talán még ellenségesek Krisztussal szemben. Adja meg nekik az Úr, hogy a pápával

---

¹1997. április 12–13-án volt a boszniai út.

való találkozásban érezték meg, hogy Krisztus és az ő
országa nem ebből a világból való, de valóság. Amen.

Április 16.

SOUBIROUS SZENT BERNADETT
szűz, szerzetesnő

Szentlecke *1Kor 1,26–31.*

Evangélium *Lk 1,26–38.*

Testvéreim! Az az élet, amit a Úr Krisztus elhozott ide a Földre, a hitben lesz egy-egy emberé, és az ember hitében az egész Egyházé.

Amikor egy-egy új dogmát megfogalmaz az Egyház, forrást fakaszt, amiből a hit erősödni, táplálkozni, élni tud. A Szeplőtelen Fogantatás dogmáját 1854-ben hirdette ki IX. Pius pápa, s ezzel a Mária-tiszteletnek újabb forrását nyitotta meg, ami az Egyház, a hívők megerősödésének lett a forrása.

Négy évvel később a mi Istenünk úgy látta jónak, hogy maga a Boldogságos Szűz adja ennek a fizikai világban is a jelét. Ezért Lourdes-ban 1858-ban megjelent a Szűzanya, egy 14 éves kislánynak, Bernadettnek. Őt kérte, hogy fakasszon forrást. Megtörtént. Ez a kicsi lány nem volt se bölcs, se szép, se okos, se ez, se az, de hitt. Megtette, amit a számára akkor még ismeretlen Jelenés parancsolt.

Amikor Bernadett meg merte kérdezni: „Asszonyom, ki vagy te?” – akkor a Szűzanya neki bemutatkozott: „Én vagyok a Szeplőtelen Fogantatás”. Február 11-én a Szűzanya lourdes-i megjelenését ünnepli az Egyház, ma pedig Bernadettet ünnepeljük. Illetve vele együtt adunk hálát az Úrnak azért, hogy Ő látja az Egyházat, gondját viseli. Tudja, mikor van az a pillanat, amikor új forrásra van szüksége az Egyháznak, mert szomjazik.

De gondoljuk csak meg Bernadett sorsát és életszent-ségét. Ugyanis 14 éves, amikor a jelenéssorozat egy rövid fél éven belül lezajlott – azután csönd. Ő maga úgy érezte: „most legjobb volna meghalnom, eltűnnöm a világból”. Mert az emberek nem értették az üzenetet. A hivatalos Egyház sem mindjárt értette meg, de lassan fölfogta. De annyi kíváncsi és bántó szándékú ember volt Bernadett körül! Mégis az Úr csak 10 év múlva adta meg neki a lehetőséget, hogy eltűnjön egy zárdában. Itt élt 15 évig. Amikor 1879-ben, a mai napon meghalt, mindössze 35 éves volt.

Itt áll előttünk annak példajaként, amit már Szent Pál fölismert: Istennek úgy tetszett, hogy a kicsinyeket válassza ki. Ez a gondolkodó embernek nem kis probléma. Mert egy-egy ilyen ügyet, mint például ez a lourdes-i jelenés is, egy szép, okos, fotogén valaki nem tudna sokkal gyorsabban, sokkal hatásosabban elintézni? Ez a kérdés már az apostolokkal kapcsolatban, sőt az apostolokban is fölmerülhetett.

Ahogy múltak az évek és az Egyház figyelte a szenteket, rájött: ha egy erős, okos, szép ember kapna ilyen rendkívüli kegyelmet és feladatot, mint Bernadett, őt megkísérhetné az a hiúság: ereje, öntudata elronthatna mindent. A kicsinyek viszont (a kívülállók azt szokták mondani: „ez föl sem tudja fogni, mi történt!” – dehogynem fogja föl!) fölfogják, hogy minden a kegyelemnek köszönhető, minden Istentől jön, ami jó. És ők a kicsiségükben először igazak, azután naggyá válnak. Ez az, amit az erősek, az okosak, a bölcsék nem tudnak megcsinálni.

Imádkozzon értünk a ma ünnepelt szent, ez a kicsi Bernadett, akire a Boldogságos Szűz, amikor Lourdes-ban megjelent neki, úgy tekinthetett, hogy „ez a Bernadett majdnem olyan, mint én voltam, amikor Gábiel jött”, azaz 14 éves. Csak hát a Boldogságos Szűz „a Szeplőtelen”, ez a kislány meg Éva leánya; de meg van keresztelve és hisz.

Imádkozzon értünk Bernadett, hogy merjünk kicsinyek lenni, igazak lenni és hinni. És inni azokból a forrásokból, amelyekből a hitünk erősödni tud. Amen.

Április 21.

CANTERBURY SZENT ANZELM
püspök, egyháztanító

Szentlecke *Bölcs 9,1–19.*

Evangélium *Mt 5,13–19.*

Testvéreim! Szent Anzelm 900 esztendővel ezelőtt élt, a mi Szent László királyunk kortársa.¹ Franciaországban bencés szerzetes lett, s amikor kitűnt, hogy rendkívül jó teológus, az apát megkérte: „Tanítsd a fiatalokat!” Hamarosan megválasztották apátnak, azután egyszer csak megdöbbenve kapta a hírt, hogy ő lesz Canterbury püspöke. Angliában, idegenben. Elfogadta.

Mint püspök megtapasztalta, hogy az angol egyháznak – akkor úgy tűnt, egy darabig, később maradandóan – próbatétet jelent a király törekvése, mellyel maga alá akarta gyűrti az egyházat. Anzelmnek mint püspöknek kétszer is száműzetésbe kellett mennie, mert nem volt hajlandó kiszolgálni a világi hatalmat. Példaképe lett a szent teológusnak és a szent püspöknek.

Mint teológus azzal válik ki a többiek közül, hogy – Szent Ágoston² nyomdokaiban járva – egyszer csak neki is

---

¹*Aosta, Piemont, 1033. v. 1034. –† Canterbury, Anglia, 1109. ápr. 21.

²lásd augusztus 28-án

kivilágosodott: „Vigyázz, Anzelm, mert a teológia nem egy a tudományok között. Nem is csak arról van szó, hogy szerencséd van, teológus lettél és a tudományok királynőjét szolgálhatod. Vigyázz, mert a többi tudósok úgy dolgoznak, hogy van a tudományuknak egy tárgya, amit ki így, ki úgy elkezd szétbontani, megérti és földolgozza. Ezután lehet alkalmazni az így szerzett tudást, s be lehet építeni más ismeretek rendszerébe. Anzelm, vigyázz – döbbsent rá ő is –, mert a teológiának nem tárgya van, hanem *alanya*; a teológia *va-lakiról* beszél! Ha igazán tudósa akarsz lenni e tudomány-nak, akkor meg kell szólítanod Azt, akiről a teológia beszél. Vigyázz, mert Isten előtt állsz, amikor teológus vagy!”

Anzelm ezt halálosan komolyan vette. Ezért szinte minden műve imádság. Nem tárgyilagos megállapításokat tesz tudománya tárgyáról, hanem beszélget. Kérdez, és a hallott választ írja le. Akár Krisztusról, akár a Szentháromságról, akár az istenfogalomról beszél, ő beszélget.

Ha a teológus ezt nem érti és nem éli, akkor baj van. Szö-vegeket tanulmányoz és gyárt, gondolatmeneteken fut végig és nagy megállapításokat tesz, de ha nem fogta föl, hogy itt nekünk embereknek arra van módunk, hogy hallgassuk Is-tent, hallgassuk, hogy a korábbi kinyilatkoztatásokról Ő miket is mond, s az Egyház hagyománya mi mindent tud már Őróla, ha ezt egy teológus nem érti, nincs értelme annak, amit csinál.

Kérjük meg Szent Anzelmot, vegye oltalmába a teológusokat, az Egyház mai tanítóit, és esdje ki számukra a kegyel-met, hogy értsék meg: „Ember, vigyázz, mert ha teologi-zálsz, hallgatnod kell az Istent! Nem te vagy okos, hanem valamit kaptál, amit tovább kell mondanod a többieknek. De mindenekelőtt meg kell tenned azt, amit

hallasz, azaz az életszentség útját kell járnod. Akkor vagy teológus.”

Segítsen nekik Szent Anzelm, hogy e fölismerés megszülessen a szívükben, és amikor tanítanak, a személyes ismeret adják tovább. És nekünk is segítsen ez a szent tanító, hogy az Egyház tanító szavát készséges lélekkel hallgassuk, és fogadjuk be a szívünkbe. Amen.

Április 23.

SZENT ADALBERT
püspök, vértanú

Szentlecke *2Tim 4,1–8.*
Evangélium *Jn 10,11–18.*

Testvéreim! Most van 1000 esztendeje annak, hogy Szent Adalbert, Prága száműzött püspöke a pogány poroszok között vértanú lett.¹ És ha Szent Benedeket,² Szent Cirillt és Metódot³ Európa védőszentjeiként tudjuk segítségül hívni, akkor Adalbert ennek a közép-európai térségnek a védő-szentje, amely Lengyelországtól kezdve magában foglalja Szlovákiát, Csehországot, Magyarországot, Romániát és a tőlünk délre fekvő országokat. E térségről, úgy tűnik, elmondható, hogy eltelt 1000 esztendő, mégpedig a kereszténységben telt el ez az idő, és az alaphelyzet nem változott semmit.

---

¹*Prága, 956 k. – †997. április 23.

²lásd július 11-én

³lásd február 14-én

A szentek pedig élnek, s amikor az Egyház megszólítja őket, ők értik a szót. A mennyországból látják, hogy a problémák ugyanazok, melyekkel nekik is meg kellett küzdeniük. Adalbert számára ugyanis az alapvető bajt ugyanazok a tények jelentették, melyek ma is megvannak.

15 évesen elkerült Prágából, az akkor már 100 éve keresztény Csehországból Nyugatra, Magdeburgba, egy őszintén katolikus világba. Ott töltött 9 esztendőt, közben felnőtt, pap lett. Hazatért és látta, hogy: „Uram Isten, hol van itt a Tízparancsolat és hol van itt a kereszténység! Itt érdekek és bosszúvágy, és átláthatatlan szövevények vannak, senki nem tartja meg a legalapvetőbb erkölcsi törvényeket sem.”

Prága püspöke lett, s püspökként elkezdett harcolni azért, hogy az emberek megértsék: nem a pénz, nem a gyönyörűség, nem a hatalmi érdekek boldogítanak. Vegyének észbe: addig nincs megoldás a bajokra, amíg mindenki tudomásul nem veszi, hogy nem szabad hazudni, nem szabad lopni. Ha nem veszitek tudomásul, nincs megoldás a bajokra!

És nem vették tudomásul. De annyira voltak értelmesek, hogy Adalbertot nem ölték meg, mint korábban Vencel királyt,¹ csak elűzték.

Ez kétszer megisméltódott. Közben történt, hogy Adalbert átutazóban fölkereste Géza fejedelmet, és megbérmálta a mi István királyunkat.² Amikor másodszor is elűzték, úgy látta, jobb neki a pogányok közé menni, akik legalább őszintén pogányok, nem képmutatók. Ők viszont az első találkozás alkalmával megölték.

Adalbert a mennyországból látja, hogy a probléma ma ugyanez. E térségben azért nincs megoldás a bajokra, mert aki éppen hatalmon van, úgy gondolja, most én vagyok

---

¹lásd szeptember 28-án

²lásd augusztus 20-án

többségben, és én mondom meg, mi történik – közben a leg-alapvetőbb erkölcsi törvények nincsenek sehol. Ezért nincs megoldás.

Imádkozzon Adalbert elsősorban a püspökeinkért, hogy a mai világban is, mindezek ellenére merjék képviselni, hogy az erkölcs érvényesüléséért kell imádkozni és küzdeni. Azért, hogy a Tízpancsolat és a keresztény erkölcs utat találjon a szívekhez, mert akkor lesz kibontakozás. Ha nem, akkor ma X lopja meg Y-t, azután fordul a kerék, és Y fogja meglopni X-et. És a dolog nem áll meg, az élet pedig pusztul.

A Szentatya annyira érzékeli ezt az alaphelyzetet és annyira fontosnak tartja Adalbertot, hogy megint útra kel, s a következő vasárnapon Prágában lesz. Talán nem olyan veszélyes körülmények között, mint Szarajevóban, de nem könnyű a helyzete ott sem. Kezdjünk imádkozni érte. Kérjük meg Szent Adalbertet, figyeljen oda e térség püspökeire, s velük együtt a Szentatyára, hogy ő – mint a Földön járó Krisztus – tudja ráébreszteni e térséget arra, hogy kisebbség meg többség, gazdasági élet és kultúra csak akkor remélhet életet, ha az Úr törvényeit tudomásul vesszük, és elkezdünk értük dolgozni és küzdeni. Amen.

Április 24.

SZENT GYÖRGY
katona, vértanú

Szentlecke *Ef 6,10–20.*
Evangélium *Mt 10,24–33.*

Testvéreim! Szent György vértanú a nagy katonaszent, akit a Keleti Egyház úgy nevez: a Nagy Vértanú. Ezt a nevet azért kapta, mert ha lehetett volna, ezerszer is vállalta volna a halált a hitéért – és meg is ölték volna ezerszer.

És győzött. Példája nemcsak az erőseket tanítja – vigyázz, mit kezdesz az energiáiddal, fordítsd a testvéreid javára! –, hanem az Egyházat is mindig figyelmezteti: „El ne felejtsetek, hogy a földön mindig harc, háború van a jó és a rossz között!”

Mert mi olyan korban élünk, amikor a világ mindent elkövet annak érdekében, hogy ezt feledtesse az emberrel. Feledtetni akarja, hogy Isten minket *életre*, az örök életre teremtett, meghívott és elindított a üdvösség útján, de vigyáznunk kell, mert útközben támadások érnek. Rablók leselkednek ránk, akik semmi mást nem akarnak, csak megakadályozni, hogy eljussunk életünk céljába, az üdvösségre. Könnyű elfelejteni, könnyű megfeledkezni a küzdelemről.

György tudta ezt, és nem feledkezett meg róla soha; akkor sem, amikor a császár előtt állt, aki kezdetben annyira kedvelte őt – az okos, erős katonát, megbízható, jellemes embert –, hogy bármikor engedély nélkül léphetett a színe elé. Így tehát amikor a császár kiadta a parancsot, hogy a keresztényeket ki kell irtani, György bement hozzá és számonkérte: „Felség, te, aki a római jog ura vagy, és büszke

vagy a jogi tudásodra, mit teszel? Ezek az emberek ártatlanok, és te megöled őket!”

Akkor a császár megkérdezte: „Csak nem vagy te is keresztény?” És György megvallotta: „De bizony, én magam is keresztény vagyok, épp ezért tanúsítani tudom, hogy amit teszel, jogtalanság. A vádak hazugok, bajt hozol magadra és a birodalomra!”

A császár nem hitt a saját fülének. A legjobb embere szembefordul vele, keresztény lesz! Elkezdte kínoztatni Györgyöt, mondván: „majd én megmutatom neked!” A hagyomány azért mondja, hogy ha lehetett volna, Györgyöt ezerszer megölik, mert többször megtörtént, hogy halálra kínozták, s mikor már úgy látták, csak percei lehetnek hátra, visszalökték a börtönébe, az Úr pedig éjszakánként eljött, meggyógyította és azt mondta neki: „Reggel mondd el újra, hogy bűn, amit a keresztények ellen csinálnak”.

A végén a császár belefáradt és lefejeztette.

A legenda ugyanezt úgy mondja el, hogy volt egy város, melynek a közelében élt egy sárkány, és zsarolta a várost. Minden áldott nap emberáldozatot kért. Ezért sorsvetéssel minden nap odavetettek valakit a sárkány elé áldozatul. Amikor a király leányára került a sor, őt is kitették a szokott helyre, ahol a sárkány fölfalta áldozatait. S ekkor jött György. Megharcolt a sárkánnyal, megsebesítette és ártalmatlanná tette. Akkor azt mondta a királynak: most az övedet kösd a nyakára, és mint egy kutyát, pórázon vezessük be a városba! Mutasd meg, mire képes a hit. György ezzel az egész várost megtérítette.

Nem szabad megfélekednünk arról, hogy a szeplőtelen fogantatással a Boldogságos Szűz eleve megtiporta a sárkány fejét. Nekünk azonban, akik az eredeti bűnnel születünk, harcolnunk kell a sárkánnyal. És ha nem vagyunk föl-

fegyverezve úgy, ahogy Szent Pál elmondta – ha nem őriz-
zük a megigazolást, nem reményünk az üdvösség, ha nin-
csen a kezünkben Isten ígéje mint kard¹ –, nem tudunk har-
colni. Ebben a fegyverzetben viszont állni tudjuk a harcot.

Persze nem mindenkinek egyformák a küzdelmei. Akire
az Úr többet bízott, annak keményebbek a harcai is. És van-
nak olyanok is, akiknek csak hagyniuk kell, hogy mások
megharcoljanak értük, mint a királylányért György. Azt
azonban tudni kell, hogy e harcban az élet forog kockán, s a
föltámadott Krisztus az, aki e harcban a győzelmet adja;
mindenkinek, aki vele és érte harcolni akar.

Segítsen nekünk Szent György, hogy a harcot, mely sze-
mély szerint a mi harcunk, végig tudjuk harcolni. Az Úr
mu-tassa meg azt is, hogy ha a harc során – a bűneink miatt
– megsebesültünk, Ő újra meg újra meggyógyít és elindít:
kezdjük újra!

De Szent György oltalmazója a keresztény
magyarságnak is. Nemzetünk védőszentje ő, mégpedig a
kezdetektől fogva. Kérjük meg tehát, hogy imádkozzon
hazánkért is, hogy en-nek a népnek a fiai a széthúzás
sokféle formájában ne egy-mást támadják, hanem az igazi,
keresztény egységet keres-sék, és az egyetlen rossz, a bűn
ellen harcoljanak. Segítsen nekünk Szent György, hogy a
végén, mint ő, mindnyájan győztesként kerüljünk ki a
harcból, azokkal együtt, akiknek az életéért nekünk kellett
küzdenünk. Amen.

---

¹Ef 6,17

Április 25.

SZENT MÁRK **evangélista**

Szentlecke *1Pt 5,1–14.*
Evangélium *Mk 16,15–20.*

Testvéreim! Szent Márk Jeruzsálemben született, ott volt gyermek. Alig múlt tíz éves, amikor látta, hogy húsvétra jön egy vendég, Jézus, Názáretből. Ez megtörtént háromszor, és a harmadik húsvéton Márk még mindig csak 13–14 éves ifjú, de tapasztalhatta, hogy ez a Jézus nem akárki.

Ez a Márk az, aki kinn aludt a Getszemáni kertben, amikor Jézust elfogták: megfogták őt is, de ő elfutott. A föl-támadás után, amikor az Egyház már élni kezdett, egyszer csak ott látjuk Péter mellett, szolgálja őt. A fiatal ember szolgál az egyre öregedő Péternek, és hallgatja, hogyan is hirdeti Péter az evangéliumot.

Péterrel együtt menekült Jeruzsálemből, Palesztinából, s elkísérte őt egészen Rómáig. Amikor Péter már látta, hogy az ő élete hamarosan befejeződik, Márknak mondta: „Fiam, azt akarom, hogy az Evangélium maradandó legyen, írd le, amit hallottál. Légy tolmácsom az írással!” Márk leírta a hallottakat. Így keletkezett a „Márk evangéliuma”, amit az Egyház azóta őriz, olvas és megköszön az Úrnak.

Megköszönjük, hogy az a kincs, amit az Úr az apostoloknak megmutatott és átadott, nemzedékről nemzedékre hagyományozódik tovább. Mert az Úr meg tudja tenni, hogy fiatal emberek átveszik ezt a kincset, felelősséget vállalnak érte és továbbadják. És nem reformálják meg! Mint ahogy Szent Márk sem azzal végezte a feladatát, hogy „jól van, öreg, mondd csak, hallgatlak, azután majd a saját szájam íze

szerint írom, ahogy nekem tetszik, átdolgozom” – nem, Márk hallgatott és hűségesen továbbadta, amit kapott.

Szent Péter halála után Márk Alexandriának lett a püspöke. Alexandria az akkori világnak talán a legnagyobb városa volt, s Márk ment és – ahogyan Péterék tették – hirdette a bűnbocsánatot és az életet.

Kérjük meg őt, hogy a fiataljainkat vegye oltalmába, imádkozzon értük, járjon közben értük, hogy merjék átvenni az Egyházban a hagyományt, s ne reformálni akarják, hanem megőrizni.

Bennünket, öregebbeket pedig abban segítsen Szent Márk, hogy a tapasztalatokat tudjuk továbbadni. Az Evangélium csodája ugyanis az, hogy az ember először csak hallgatja, de ha meghallotta és megteszi amit hallott, megbizonyosodhat afelől, hogy minden szó, amit az Úr mondott, igaz, úgy van, a saját életemben megtapasztaltam. Innen kapja a hitelét a hagyomány szava: nem mesét mondok neked tovább, hanem szeretném átadni azt, ami számomra az élet. Az öregek felelőssége ez, hogy az evangéliumi életet adják tovább. Ehhez pedig előbb meg kell élniük az evangéliumot; ide kell az égi segítség.

Megköszönjük az Úrnak azt, hogy az apostoloktól és Márktól kezdve nemzedékről nemzedékre hívja az embereket, s adja nekik az erőt, hogy fiatalon merjenek szolgálni, tapasztalni, öregén pedig továbbadni az Egyház kincseit. Amen.

Április 29.

SZIÉNAI SZENT KATALIN
szűz, egyháztanító

Szentlecke *Róm 6,17–23.*
Evangélium *Mt 10,34–42.*

Testvéreim! Az Úr nagy ajándékáért adunk ma hálát az Egyházban, azért, hogy Ő következetesen a kicsinyeket választja ki; azokat, akik a többiek szemében szinte nem számítanak semmit, ugyanakkor a kicsiségükben ők fölfogják: „én odaadhatom magamat Istennek!” – És odaadják magukat. Ezekből a kicsinyekből lesznek a próféták. Át tudják adni az Úr üzenetét a saját nemzedéküknek, és a későbbieknek is.

Sziénai Szent Katalin március 25-én, az angyali üdvözlet – vagy ahogyan mi, magyarok mondjuk, Gyümölcsoltó Boldogasszony – ünnepén született 1347-ben. Mindössze 33 évet élt itt a Földön, de amit az Úr rábízott, véghez vitte e rövid időben.

Manapság óriási a kísértés, főleg a nők számára, hogy valaki azt gondolja: elég ha teológiát tanulok, azután magam köré gyűjtök egy baráti kört, mely kikiált vezetőnek, én leszek a lelki vezetőjük – és megváltom a világot.

Ez nem így megy. Hanem úgy, hogy az Úr választja ki a kicsinyeit, Ő neveli fel őket magának, kemény harcok során, amely harcokat, ahogyan az evangéliumban hallottuk olykor a legszűkebb családi körrel is meg kell vívni. A szülőkkel, a testvérekkel is. Sziénai Szent Katalinnak is meg kellett vívnia a maga harcát az Úr Krisztusért.

Igen nagy családban született. Legalább tizenöt élő testvére volt, amikor a huszonötödik gyermekként (és ikerként) meglátta a napvilágot. Korán föltűnt a család többi tagjainak, hogy ez a kicsi más, mint a többi gyermek. Három éves korában úgy ment föl a lépcsőn, hogy minden egyes lépcsőfokon elmondott egy Ave Mariát a Szűzanya tiszteletére. Hat évesen már látomása volt. Hét évesen ez a kicsi lélek már fölfogta, hogy „engem az Úr magának teremtett, csak az övé lehetek”, és szüzességi fogadalmat tett.

Ezzel meg is kezdődött a harc közte és a család között. A szülők és a nagyobb testvérek ugyanis úgy gondolták, hogy Katalinnak férjhez kell mennie, tehát ki kell verni a fejéből ezt a vallásos hóbortot. Évekbe telt, amíg – elsőként az édes-apa fölfogta, hogy „ezt a leány én nem fogom férjhez adni”. Katalin 16 éves, amikor hosszú, naponta megvívott küzdelem után végre magára öltötte a domonkos harmadrendhez tartozó Bűnbánó Nővérek fekete-fehér köpenyét.

Ezután három évre eltűnt a világ szeme elől. Házuk egy rejtett zugában alakította ki remeteségét, amit csak akkor hagyott el, ha templomba ment. Teljes hallgatást fogadott, a gyóntatóján kívül nem beszélt senkivel. Vezekelt, imádkozott. Belső világa e három évben komolyan elmélyült, gyermekora óta birtokolt misztikus élményei szinte állandósultak. Huszonhárom évesen átélte a misztikus halált, azaz testében is megélte, hogy meghalt a világnak.

Ezután azonban az Úr kihívta őt a magányból, és a felebarátok szolgálatára küldte. Katalin megkereste a magukra hagyott betegeket, gondozta a leprást, a haldoklót. Azután egyszer az Úr azt parancsolta neki: „Menj el a pápáért Avignonba, és hozd haza Rómába!”

A pápa akkor már 70 éve Franciaországban, Avignonban élt.¹ Katalinnak nyilván önmagával is meg kellett küzdenie a bátorságért: „Ki vagyok én a bíborosok, a pápa előtt? hogyan álljak eléjük?” Az Úr Jézus pedig elmagyarázta neki: „Leányom, te az vagy, aki nincs. Én pedig vagyok az, Aki Vagyok.² Ha befogadod ezt az igazságot, élni fogsz. Nélkülem te nem létezel. Ha ezt fölfogod, és engeded, hogy Én éljek benned és vezesselek, akkor életed lesz, és végrehajtasz mindent, amit rád bízok. Mert nem te fogsz cselekedni, hiszen te nem vagy, hanem általad Én teszek majd mindent, Én, aki Vagyok.” – Katalin innen, az Úr szavaiból vette az erőt, hogy elmenjen Avignonba, a pápai udvarba. És meg tudta tenni azt, amire a nagy diplomácia képtelen volt. Ő, a gyöngye nő erőt tudott önteni a pápába meg a bíborosaiba is, hogy minden veszélyt vállalva elinduljanak Rómába, és a pápa visszatérjen a helyére.

Az Úr azonban végsőkéig próbára teszi a szentjeit a szenvedés vállalásában. Nem úgy mennek a dolgok, hogy kikiáltom magam karizmatikusnak, és örvendezések-ujjongások közepette megváltom a világot. Akire valóban rábízza az Úr, hogy különleges része legyen a megváltásban, az az életét odaadja azért, amit tennie kell. Szó szerint belehal abba, amit tennie kell.

Katalinra is ez várt. Visszavitte a pápát Rómába, de akkor az Úr azt mondta neki: „Meglátod majd, hogy az Egyház ezután nagyobb bajba jut, mint korábban volt.” A pápa ugyanis alig hunyta le a szemét, szakadás támadt az Egyház-ban, és két pápát választottak. Katalin tehát megélte, mint a szentek közül oly sokan, hogy életműve,

---

¹Az avignoni fogság idején a pápák Franciaországban tartózkodtak, részben az itáliai zavargások miatt, részben az angolok és franciák közötti békekötés szándékával.

²vö. *Kiv 3,14*

ami fölemésztette az életét, egyszer csak, egyik pillanatról a másikra összeomlik, megsemmisül, a helyzet rosszabb lesz, mint az ő tevékenysége előtt volt.

Nagy próbája ez a hitnek, a végsőig való kitartásnak. És csak annak sikerül kiállni a próbát, akit, mert elég kicsi ehhez, az Úr egészen be tud tölteni mindenhatóságával.

Halálakor maga Katalin mondta azoknak, akik mindvégig kitartottak mellette s tanítványának tekintették magukat, hogy minden erejét az Isten Egyháza iránti szeretet, imádságos aggodás és féltés emészti föl.¹ S ráhagyta az Egyházra az Úr üzenetét és tanítását, amiért 1970-ben VI. Pál pápa egyházdoktorrá avatta őt.

Hálát adunk érte az Úrnak. És kérjük meg őt, hogy legyen gondja a pápánkra; meg azokra, akiket az Úr különleges szolgálatra hív meg. Merjék odaadni életüket abban a formában, ahogy azt Isten kéri. Legyenek bátrak a harcaikban, merjék elhinni, hogy önmaguktól nincsenek, hogy az Úr rájuk bízassa a saját dolgait. Amen.

Április 30.

SZENT V. PIUS PÁPA

Szentlecke *1Pt 5,1–10.*

Evangelium *Mt 16,13–19.*

---

¹„Meghalok és nem tudok meghalni, mert szükséges, hogy szenvedjek Isten Egyházáért.” (372. levél)

Testvéreim! Szent V. Pius pápa a trienti zsinat¹ utáni éveknél volt a nagy papája. Domonkos szerzetes volt, s amikor papává választották, nem akárki került Péter székebe: nem egy egyszerű szerzetes, hanem ő volt a római főinkvizítor. Meg is riadtak sokan. Mert mint azóta is mindig, valahányszor az Egyházat gyalázzák, s el akarják riasztani tőle az embereket, az inkvizíciót kezdik emlegetni. Akkor is riogattak ezzel: „Vigyázzatok, most minden altemplomból kínzópinca lesz, s ez a pápa kolostort fog csinalni az egész világból.”

Valójában pedig, ahogy ez most – amikor napfényre hozzák a kutatók az inkvizíció levéltárában őrzött adatokat – egyre világosabban kiderül, az inkvizíció bíróságai igazságosabbak, humánusabbak és szelídebbek voltak, mint a világi bíróságok.²

V. Piusról is kiderült, hogy ez a korábbi inkvizítor pápaként egy szent ember. Nem ostromozni akarja az embereket, hanem tanítani. Szeretné fölébreszteni bennük a tudatot, hogy: „Ha keresztény vagy, akkor szövetségben élsz az Úr Krisztussal. Tartod a szövetséget?” – Az Egyháznak állandóan nagy gondja, hogy ezt a tudatot a hívőkben ébren tartsa, a nem hívőket pedig ráébressze: szövetségben élhetnek a Szentháromsággal és a föltámadott Krisztussal.

Segítse meg Szent V. Pius pápa a mi papánkat, II. János Pál pápát, hogy a mai körülmények között is tudjon ennek képviselője, hirdetője lenni. Amen.

---

¹1545–63.

²Kivétel ez alól csak a spanyol inkvizíció volt, amely a 700 éves iszlám uralom alól épp fölszabadult országban a nemzeti függetlenség megszilárdításának lett állami eszköze. A köztudatban a sajátos szempontok szerint megszervezett spanyol inkvizíció működését általánosítják.